

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/45/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200125
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8013200125.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Márie Usačevovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu L. B., bytom v W., zastúpeného Advokátskou kanceláriou KRAJŇÁK & PARTNERS, s.r.o., Drieňová 34, Bratislava, proti žalovanej Slovenskej advokátskej komore, so sídlom v Bratislave, Kolárska č. 2, zastúpenej JUDr. Evou Bušovou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Tobrucká č. 6, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 7. septembra 2012, číslo P-30/2012:1061/2011, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21. februára 2014, č. k. 3S/11/2013-98, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21. februára 2014, č. k. 3S/11/2013-98, p o t v r d z u j e .

Účastníci nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 21. februára 2014, č. k. 3S/11/2013-98 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d) OSP rozhodnutie žalovanej zo 7. septembra 2012, číslo P-30/2012:1061/2011 v spojení s rozhodnutím VI. Disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory z 29. marca 2012, Sp. zn.: DS VI. - 36/11:1061/2011, v časti o uložení peňažnej pokuty a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Žalovanej bola uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia v časti o uložení peňažnej pokuty, ktorým bol žalobca uznaný podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) vinným z disciplinárneho previnenia, lebo závažným spôsobom porušil povinnosť advokátskeho koncipienta, za čo mu bola uložená peňažná pokuta vo výške 20-násobku minimálnej mesačnej mzdy ustanovenej osobitným predpisom, t.j. 6 544 €.

Podľa názoru krajského súdu bolo povinnosťou disciplinárneho senátu výšku uloženej pokuty náležite odôvodniť, teda okrem iného uviesť, či pri jej ukladaní prihliadal na osobné a majetkové pomery žalobcu,

ak áno na aké a v akom rozsahu a prečo (z akých dôvodov) uložil pokutu práve vo výške 20-násobku minimálnej mzdy ustanovenej osobitným predpisom, a odôvodniť, akým postupom v rámci správneho uváženia k takejto výške dospel.

Krajský súd dospel k záveru, že odôvodnenie, ktoré je len prepisom formulácie zákonného ustanovenia, a navyše len s poukazom na trestné stíhanie spred desiatich rokov, pri ktorom bolo trestné stíhanie podmienene zastavené a žalobca sa osvedčil, nie je dostatočné. Pre nedostatok dôvodov je v napadnutej časti absolútne nepreskúmateľné aj rozhodnutie žalovanej, ktorá sa vôbec nevysporiadala s odvolacími námietkami žalobcu, v ktorých poukázal na okolnosti podstatného významu v procese ukladania peňažnej pokuty, na ktoré bol žalovaný povinný pri ukladaní disciplinárneho opatrenia (pokuty) zo zákona prihliadať, čo vyplýva z § 57 ods. 7 v spojení s § 58 ods. 6 zákona o advokácii v spojení s § 168 ods. 1 Trestného poriadku.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná odvolanie a žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne alebo aby rozsudok prvostupňového súdu podľa 221 ods. 1 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že v priebehu konania bolo bez pochybností zistené, že žalobca na seminári advokátskych koncipientov, ktorý sa konal v hoteli Partizán, v stave ťažkej opilsti urážal personál predmetného hotela a ostatných účastníkov seminára, vyhrážal sa im fyzickým násilím a pomohol zariadenie baru a bowlingovej dráhy. Jeho správanie nebolo možné zvládnuť strážnou službou hotela, preto musela byť privolaná hliadka Policajného zboru Slovenskej republiky. Žalobca spôsobil hotelu i materiálnu škodu vo výške 100 Eur. Disciplinárny senát i predsedníctvo SAK pri svojom rozhodovaní o uložení disciplinárneho opatrenia postupovali v súlade ako s ustanovením § 56 ods. 3 zákona o advokácii, tak i s ustanovením § 25 ods. 2 Disciplinárneho poriadku SAK. Podľa názoru žalovanej nie je sporné, že previnenie žalobcu bolo závažné, ako aj nie sú bez významu okolnosti, za ktorých k previneniu prišlo. Rozhodujúce orgány prihliadli i na osobu disciplinárne obvineného žalobcu a zhodnotili, že žalobca sa i v minulosti dopustil konania, ktoré bolo posúdené ako výtržnosť a i keď bolo trestné stíhanie podmienene zastavené, bola určená pre žalobcu skúšobná doba, v ktorej mal preukázať, že išlo o ojedinelé konanie vybočujúce z rámca slušného správania.

Žalovaná namietala, že bolo dostatočne preukázané, že žalobca ako advokátsky koncipient, ktorý poberá minimálnu mzdu, mal prostriedky na to, aby sa priviedol do stavu ťažkej opilsti, konzumáciou alkoholických nápojov v hoteli, v ktorom ich cena nie je nízka, a spôsobil škodu vo výške 100 Eur, ktorú hneď aj zaplatil, čo nasvedčuje tomu, že uloženie peňažného trestu vo výške 20 násobku minimálnej mesačnej mzdy, (teda v 1/5 výšky z rozsahu možnosti uloženia peňažného trestu, ktorý je určený 100 násobkom minimálnej mzdy), je za tak závažné previnenie primerané a zodpovedajúce aj možnostiam disciplinárne obvineného žalobcu. Disciplinárny senát rozhodol 29. marca 2012, Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory rozhodlo 7. septembra 2012 a zvýšené výdavky, ktoré žalobca uvádza v súvislosti s narodením dieťaťa vznikli až po 30. októbri 2012. Žalobca vo svojom odvolaní zo 7. mája 2012 proti rozhodnutiu IV. Disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory neuvádzal žiadne konkrétne údaje o svojich majetkových pomeroch a výdavkoch, okrem informácie, že poberá minimálnu mzdu a že má pozastavený výkon praxe advokátskeho koncipienta. Žalovaná však na pojednávaní preukázala, že rozhodnutie o pozastavení výkonu koncipientskej praxe bolo 14. februára 2013 už zrušené a žalobca prax advokátskeho koncipienta naďalej vykonáva.

Podľa názoru žalovanej v rozhodnutí disciplinárneho senátu je zreteľne vyjadrené, ako disciplinárny senát vyhodnotil všetky okolnosti prejednávanej veci, v čom videl závažné porušenie povinností advokátskeho koncipienta, aké dôsledky toto konanie malo a vyvodil z nich správny záver, že ani napomenutie, ani verejné napomenutie - ako najmiernejšie disciplinárne opatrenia nebudú spĺňať individuálny ani prevenčný účel, ktorý sa má disciplinárnym opatrením dosiahnuť. Rovnako správne zvážili, že ani vyčiarknutie zo zoznamu advokátskych koncipientov, ktoré disciplinárne opatrenie navrhoval predseda revízej komisie, by nebolo primerané. Žalobcovi uložil disciplinárne opatrenie - peňažnú pokutu vo výške 20 násobku minimálnej mesačnej mzdy. Toto disciplinárne opatrenie v určenej výške spĺňa ako výchovný účel vo vzťahu k žalobcovi, tak i prevenčný účel vo vzťahu k ostatným advokátskym

koncipientom a vyjadruje, že Slovenská advokátska komora nebude na seminároch advokátskych koncipientov tolerovať také nedôstojné správanie, akého sa dopustil žalobca.

Žalovaná tiež nepovažovala rozhodnutie krajského súdu za správne vo výroku o náhrade trov konania. Vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci by považovala za zodpovedajúce zneniu ustanovenia § 1 OSP a tretej vety ustanovenia § 250k ods. 1 OSP, aby súd náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. Podľa jeho názoru je odvolanie žalovanej v celom rozsahu nedôvodné. Uviedol, že v priebehu disciplinárneho konania žalobca opakovane poukazoval na svoje osobné a majetkové pomery. Aj keď v čase rozhodnutia žalovanej nemal rodičovské povinnosti, namietal, že počas výkonu praxe advokátskeho koncipienta poberal len minimálnu mzdu, iný príjem nemal a od 19. mája 2011 mal navyše pozastavený výkon praxe advokátskeho koncipienta. Ak žalobca konzumoval alkoholické nápoje v hoteli, kde ich cena nie je nízka a zaplatil škodu vo výške 100,- Eur na mieste, nie je táto skutočnosť dostatočná na celkové posúdenie majetkovej situácie žalobcu. V konaní nebolo preukázané, že žalobca si požitý alkoholické nápoje zakúpil v hoteli, koľko ich požil, ani že škodu uhradil z vlastných finančných prostriedkov. O skutočnosti, že priateľka žalobcu je vo vysokom štádiu tehotenstva a že s ňou žalobca žije v spoločnej domácnosti v prenajatom byte, žalobca žalovanú upovedomil na zasadnutí Predsedníctva žalovanej 7. septembra 2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 246c OSP) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nemožno vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 OSP).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvej vety OSP).

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o advokácii za disciplinárne previnenie možno uložiť ako disciplinárne opatrenie peňažnú pokutu až do výšky stonásobku minimálnej mesačnej mzdy ustanovenej osobitným predpisom.

Podľa § 56 ods. 3 zákona o advokácii disciplinárny senát pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prihliada najmä na rozsah a povahu porušenej povinnosti, na spôsob konania, následok a mieru zavinenia.

Podľa § 57 ods. 2 zákona o advokácii postup orgánov komory pred začatím disciplinárneho konania a postup disciplinárnej komisie komory po jeho začatí podrobnejšie upraví disciplinárny poriadok komory. Zároveň upraví aj podrobnosti disciplinárneho konania, možnosti zrušenia právoplatného rozhodnutia disciplinárneho senátu predsedníctvom komory (§ 70), ak bolo vydané v rozpore so zákonom alebo s predpisom komory.

Podľa § 25 ods. 2 disciplinárneho poriadku Slovenskej advokátskej komory pri ukladaní disciplinárneho opatrenia senát prihliadne na závažnosť previnenia, na okolnosti, za ktorých bolo spáchané, na osobu, disciplinárne obvineného a na jeho osobné a rodinné pomery.

Podľa § 57 ods. 7 zákona o advokácii ak tento zákon alebo disciplinárny poriadok komory priamo neupravujú niektoré postupy v disciplinárnom konaní alebo postavenie, práva a povinnosti účastníkov konania, použijú sa primerane ustanovenia osobitného predpisu, ktorým je Trestný poriadok.

Podľa § 168 Trestného poriadku ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovanej zo 7. septembra 2012, sp. zn. P-30/2012:1061/2011, a to v časti uloženého disciplinárneho opatrenia - peňažnej pokuty. Uvedeným rozhodnutím Predsedníctvo žalovanej podľa § 59 ods. 3 zákona o advokácii s použitím § 33 Disciplinárneho poriadku Slovenskej advokátskej komory rozhodnutie disciplinárneho senátu z 29. marca 2012 (nesprávne označenom žalovanou z 8. novembra 2011), sp. zn. VI.-36/11:1061/2011 v plnom rozsahu potvrdilo ako vecne správne. Prvostupňovým rozhodnutím disciplinárneho senátu bol žalobca uznaný vinným z disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona o advokácii, lebo závažným spôsobom porušil povinnosť advokátskeho koncipienta primerane uloženú v ustanovení § 18 ods. 3 zákona o advokácii a § 2 ods. 2 a ods. 4 Advokátskeho poriadku Slovenskej advokátskej komory, tým, že v noci z 3. marca 2011 na 4. marca 2011 sa v skorých ranných hodinách nevhodne správal k personálu Hotela Partizán, Tále a k prítomným koncipientom, keď zjavne v silne podnapitom stave verbálne a vulgárne napádal prítomné osoby a poškodzoval majetok hotela a spôsobil tak škodu vo výške 100 €, pričom musela byť privolaná hliadka Policajného zboru Slovenskej republiky, za čo mu bolo uložené podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o advokácii disciplinárne opatrenie - peňažná pokuta vo výške 20-násobku minimálnej mesačnej mzdy ustanovenej osobitným predpisom, čo je celkom vo výške 6 544 €.

Žalobca v žalobe namietal, že prvostupňový správny orgán pri rozhodovaní o výške peňažnej pokuty neprihliadol na jeho osobné a rodinné pomery, ale naopak, prihliadol len na skutočnosť, že bol v minulosti (pred 10 rokmi) trestne stíhaný pre prečin výtržníctva, pričom však trestné stíhanie bolo podmiennečne zastavené a on sa osvedčil. Predsedníctvo žalovanej sa následne v napadnutom rozhodnutí vôbec nezaoberalo jeho námietkami uvedenými v odvolaní.

Zo spisov vyplýva, že rozhodnutie o druhu a výške disciplinárneho trestu prvostupňový orgán odôvodnil len formuláciou, že „pri rozhodovaní o druhu a výške disciplinárneho trestu senát prihliadal na závažnosť previnenia, na okolnosti, za ktorých bolo spáchané, ako aj na skutočnosť, že voči osobe disciplinárne obvineného bolo vedené aj trestné stíhanie pre trestný čin výtržníctva, ktoré bolo podmiennečne zastavené uznesením okresného prokurátora v Humennom zo 16. októbra 2002 so skúšobnou dobou, ktorá uplynula 14. januára 2004.“

Predsedníctvo žalovanej v rámci odvolacieho konania v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedlo, že považuje skutky spáchané disciplinárne obvineným, ktorými dehonestoval nielen svoju osobu, ale aj celý advokátsky stav, za obzvlášť hrubé, neúčtivé, absolútne neakceptovateľné a ničím neospravedlniteľné, a preto stotožňujúc sa v plnej miere so závermi VI. Disciplinárneho senátu, uvedenými v odôvodnení rozhodnutia, s prihliadnutím na rozsah a povahu previnenia a okolností prípadu rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že žalovaná neodôvodnila výrok o uloženom disciplinárnom opatrení v intenciách ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 57 ods. 7 zákona o advokácii, lebo v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedla, ako sa vyrovnala s námietkami žalobcu vo vzťahu k výroku rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia. Prvostupňový správny orgán v odôvodnení rozhodnutia vôbec neuviedol ako pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prihliadol na osobu disciplinárne obvineného a jeho osobné a rodinné pomery.

Predsedníctvo žalovanej ani prvostupňový správny orgán teda vôbec neodôvodnili, z akých dôvodov

uložili žalobcovi pokutu vo výške 20-násobku minimálnej mesačnej mzdy, a taktiež ako prihladli na osobu žalobcu, jeho osobné a rodinné pomery.

Z citovaných zákonných ustanovení ako aj Disciplinárneho poriadku Slovenskej advokátskej komory však nesporne vyplýva povinnosť disciplinárneho senátu na osobné a rodinné pomery disciplinárne obvineného pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prihliadať a výrok o uloženom disciplinárnom opatrení riadne odôvodniť. V žalobcovom prípade však žalovaná takto nepostupovala, v rozhodnutiach správnych orgánov absentuje aplikácia správnej úvahy vo vzťahu k uloženej výške peňažnej pokuty, a z tohto dôvodu je napadnuté rozhodnutie žalovanej nepreskúmateľné.

Námietky žalovanej uvádzané v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu preto nie sú spôsobilé spochybniť správnosť jeho rozhodnutia, navyše nemôže nimi žalovaná dopĺňať a vysvetľovať skutočnosti, ktoré mali byť obsiahnuté už v odôvodnení správneho rozhodnutia.

V ďalšom konaní bude preto potrebné, aby správne orgány opätovne rozhodli o disciplinárnom opatrení žalobcu. Okrem iného bude treba v odôvodnení rozhodnutia uviesť, ako disciplinárny senát prihliadol na osobu disciplinárne obvineného a jeho osobné a rodinné pomery a z akých dôvodov uložil peňažnú pokutu v konkrétnej výške tak, aby bol aj výrok o uložení disciplinárneho opatrenia presvedčivý a spravodlivý.

Vo vzťahu k namietanej nesprávnosti výroku rozhodnutia krajského súdu o trovách konania, treba uviesť, že žalovaná neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, pre ktoré by nemala byť náhrada trov konania žalobcovi priznaná. Odkázala len na ustanovenie § 1 OSP a § 250k ods. 1 tretia veta OSP, podľa ktorej môže súd rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Predovšetkým však ide o možnosť a nie povinnosť súdu náhradu trov celkom alebo sčasti nepriznať, a to len v prípadoch dôvodov hodných osobitného zreteľa. V danom prípade však taký dôvod nebol ani daný a ani sama žalovaná tento dôvod neuviedla. Žalobca bol v rozsahu žalobných dôvodov plne úspešný, a preto mu náhrada trov konania v plnom rozsahu podľa § 250k ods. 1 prvej vety OSP prináleží.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto stotožnil s právnym názorom krajského súdu a považuje rozhodnutie žalovanej v napadnutej časti za nesúladne so zákonom. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalovanej nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Prešove ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 a § 151 ods.1 OSP, lebo úspešný žalobca si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.